

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

11 päivänä huhtikuuta 2019*

Ennakkoratkaisupyyntö – Valmistettuun tupakkaan sovellettavan valmisteveron rakenne ja verokannat – Direktiivi 2011/64/EU – 4 artiklan 1 kohdan a alakohta – Sikareiden tai pikkusikareiden käsite – Tupakkakääröt, joissa on luonnontupakasta valmistettu peitelehti, jota peittää osittain paperinen lisäkerros

Asiassa C-638/17,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyyntöstä, jonka Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (ylin hallintotuomioistuin, Liettua) on esittänyt 2.11.2017 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 15.11.2017, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa, jonka on pannut vireille

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos,

”Skonis ir kvapas” UAB:n

osallistuessaa asian käsittelyyn,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja E. Regan (esittelevä tuomari) sekä tuomarit C. Lycourgos, E. Juhász, M. Ilešič ja I. Jarukaitis,

julkisasiamies: H. Saugmandsgaard Øe,

kirjaaja: yksikönpäällikkö M. Aleksejev,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 8.11.2018 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- ”Skonis ir kvapas” UAB, edustajinaan P. Markovas ja R. Daugėla, advokatai,
- Liettuan hallitus, asiamiehinään D. Stepanienė, R. Krasuckaitė ja D. Kriaučiūnas,
- Saksan hallitus, asiamiehinään T. Henze ja S. Eisenberg,
- Italian hallitus, asiamiehenään G. Palmieri, avustajanaan P. G. Marrone, avvocato dello Stato,
- Unkarin hallitus, asiamiehinään G. Koós ja M. Z. Fehér,

* Oikeudenkäyntikieli: liettua.

– Euroopan komissio, asiamiehinään C. Perrin ja J. Jokubauskaitė,
päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,
on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee valmistettuun tupakkaan sovellettavan valmisteveron rakenteesta ja verokannoista 21.6.2011 annetun neuvoston direktiivin 2011/64/EU (EUVL 2011, L 176, s. 24) 4 artiklan 1 kohdan tulkintaa.
- 2 Ennakkoratkaisupyyntö on esitetty asiassa, jonka on pannut vireille Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (Liettuan tasavallan valtiovarainministeriön alainen verotarkastusvirasto, jäljempänä verotarkastusvirasto) ja joka koskee ”Skonis ir kvapas” UAB:lle määrättyjä jälkiveroja siltä osin kuin on kyse kyseisen yhtiön Liettuaan tuomien tupakkatuotteiden verotuksesta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Direktiivi 2011/64

- 3 Direktiivin 2011/64 johdanto-osan neljännessä ja kahdeksannessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(4) Valmistetun tupakan eri lajit, jotka eroavat toisistaan ominaisuuksiltaan ja käyttötarkoituksiltaan, olisi määriteltävä.

--

(8) Yhtenäisen ja oikeudenmukaisen verotuksen varmistamiseksi savukkeiden, sikareiden ja pikkusikareiden sekä muun piippu- ja savuketupakan määritelmä olisi vahvistettava siten, että pituuden perusteella kahtena tai useampana savukkeena pidettäviä tupakkakääröjä pidetään valmisteverotuksessa kahtena tai useampana savukkeena, savuketta monin tavoin muistuttavaa sikaria pidetään valmisteverotuksessa savukkeena, savukkeiksi käärittävää hienoksi leikattua tupakkaa monin tavoin muistuttavaa piippu- ja savuketupakkaa pidetään valmisteverotuksessa hienoksi leikattuna tupakkana ja tupakanjätteet määritellään selvästi. --”

- 4 Kyseisen direktiivin 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä vahvistetaan yleiset periaatteet jäsenvaltioiden valmistetusta tupakasta kantaman valmisteveron rakenteen ja verokantojen yhdenmukaistamiseksi.”

- 5 Mainitun direktiivin 2 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä valmistetulla tupakalla tarkoitetaan:

- a) savukkeita;

- b) sikareita ja pikkusikareita;
 - c) piippu- ja savuketupakkaa:
 - i) savukkeiksi käärittävää hienoksi leikattua tupakkaa;
 - ii) muuta piippu- ja savuketupakkaa.”
- 6 Direktiivin 2011/64 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä savukkeilla tarkoitetaan:

- a) sellaisenaan poltettavia tupakkakääröjä, jotka eivät ole 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja sikareita tai pikkusikareita;

– –”

- 7 Kyseisen direktiivin 4 artiklan 1 kohdan sanamuoto on seuraava:

”Tässä direktiivissä seuraavia pidetään sikareina tai pikkusikareina, jos niitä voidaan ja, ottaen huomioon niiden ominaisuudet ja kuluttajien tavanomaiset odotukset, niitä on yksinomaisesti tarkoitus polttaa sellaisenaan:

- a) tupakkakääröt, joissa on luonnontupakasta valmistettu peitelehti;
- b) tupakkakääröt, joiden täytteenä on riivitty sekoitus ja joissa on sikarin tavanomaista väriä oleva peitelehti, joka on valmistettu rekonstruoidusta tupakasta ja joka peittää koko tuotteen ja tapauksen mukaan myös suodattimen – ei kuitenkaan holkkia silloin kun kyseessä ovat holkillä varustetut sikarit – jos näiden tupakkakääröjen kappalepaino ilman suodatinta tai holkkia on vähintään 2,3 grammaa ja enintään 10 grammaa ja jos ympärysmitta vähintään kolmannekselta niiden pituutta on vähintään 34 millimetriä.

– –”

Selittävät huomautukset yhdistettyyn nimikkeistöön

- 8 Selittämissä huomautuksissa Euroopan unionin yhdistettyyn nimikkeistöön, sellaisina kuin ne ovat muutettuina (EUVL 2013, C 210, s. 3; jäljempänä yhdistetyn nimikkeistön selittävät huomautukset) ja siltä osin kuin on kyse alanimikkeestä 2402 10 00, jonka otsikko on ”Tupakkaa sisältävät sikarit ja pikkusikarit”, määrätään seuraavaa:

”Sikarit ja pikkusikarit ovat tupakkakääröjä, joita voidaan polttaa ja jotka ovat niiden ominaisuuksien perusteella tarkoitettu yksinomaan poltettaviksi sellaisinaan, ja

- a) joissa on uloimpana käärelehtenä luonnontupakkaa, joka peittää koko tuotteen ja tapauksen mukaan myös suodattimen (muttei muuta, ulointa käärelehteä osittain peittävää kerrosta), ei kuitenkaan holkkia silloin kun kyseessä ovat holkillä varustetut sikarit; – –”

Liettuan oikeus

- 9 Liettuan valmisteverolain (Lietuvos Respublikos akcizų įstatymas), sellaisena kuin sitä sovelletaan pääasiassa (jäljempänä valmisteverolaki), 3 §:n 10 momentissa säädetään seuraavaa:

”Sikareilla ja pikkusikareilla tarkoitetaan seuraavia:

- 1) poltettaviksi tarkoitettuja tupakkakääröjä, joissa on luonnontupakasta valmistettu peitelehti;
- 2) poltettaviksi tarkoitettuja tupakkakääröjä, joiden täytteenä on riivitty sekoitus ja joissa on sikarin tavanomaista väriä oleva peitelehti, joka on valmistettu rekonstruoidusta tupakasta ja joka peittää koko tuotteen ja tapauksen mukaan myös suodattimen – ei kuitenkaan holkkia silloin kun kyseessä ovat holkilla varustetut sikarit – jos näiden tupakkakääröjen kappalepaino ilman suodatinta tai holkkia on vähintään 2,3 grammaa ja enintään 10 grammaa ja jos ympärysmitta vähintään kolmannekselta niiden pituutta on vähintään 34 millimetriä.”

- 10 Valmisteverolain 3 §:n 11 momentissa säädetään seuraavaa:

”Savukkeet määritellään seuraavasti:

- 1) poltettaviksi tarkoitettuja tupakkakääröjä, jotka eivät ole tämän pykälän 10 momentissa tarkoitettuja sikareita tai pikkusikareita;

--”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

- 11 Skonis ir kvapas toi 1.9.2013–17.4.2015 tupakkatuotteita Liettuaan ja ilmoitti ne verotietojärjestelmään pikkusikareiden tai sikareiden luokkaan kuuluviksi.
- 12 Skonis ir kvapasissa suoritetun verotarkastuksen jälkeen verotarkastusvirasto katsoi tullilaboratorion tulosten perusteella, etteivät kyseiset tuotteet vastanneet valmisteverolain 3 §:n 10 momentissa säädetyn sikareiden tai pikkusikareiden määritelmää vaan ne olisi sitä vastoin katsottava savukkeiksi kyseisen lain 3 §:n 11 momentissa tarkoitettulla tavalla. Kyseisen laboratorion tulosten mukaan mainittuja tuotteita, jotka olivat pituudeltaan 87 millimetriä ja halkaisijaltaan 8 millimetriä olevia hienoksi leikattua tupakkaa sisältäviä kääröjä, joissa oli suodatin ja luonnontupakasta valmistettu käärelehti, peitti suodattimen kohdalta lisäksi paperinen lisäkerros.
- 13 Tämän johdosta verotarkastusvirasto antoi 21.9.2015 päätöksen, jonka nojalla Skonis ir kvapasilta kannettiin jälkiveroa ja verolle kertynyttä korkoa ja sille määrättiin seuraamusmaksu.
- 14 Skonis ir kvapas vaati oikaisua kyseiseen päätökseen Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (Liettuan tasavallan hallituksen alainen verotuksen oikaisulautakunta, jäljempänä verotuksen oikaisulautakunta). Verotuksen oikaisulautakunta hyväksyi oikaisuvaatimuksen ja kumosi mainitun päätöksen.
- 15 Vilniaus apygardos administracinis teismas (Vilnan alueellinen hallintotuomioistuin) hylkäsi 2.6.2016 antamallaan tuomiolla kanteen, jonka verotarkastusvirasto oli nostanut verotuksen oikaisulautakunnan päätöksestä.
- 16 Verotarkastusvirasto valitti tuomiosta ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen, joka katsoo, että asian ratkaisu riippuu direktiivin 2011/64 4 artiklan 1 kohdan tulkinnasta. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pohtii erityisesti sitä, onko sillä, että tupakkakääröjä, joissa on luonnontupakasta

tai rekonstruoidusta tupakasta valmistettu peitelehti, peittää osittain paperinen lisäkerros, merkitystä kyseisten kääreiden luokitteluksi kyseisessä säännöksessä tarkoitettuun sikareiden tai pikkusikareiden luokkaan.

- 17 Koska kyseisessä säännöksessä säädetään yhtäältä, että tupakkakääröt kuuluvat sikareiden tai pikkusikareiden luokkaan, jos niissä on luonnontupakasta tai rekonstruoidusta tupakasta valmistettu peitelehti, voitaisiin katsoa, ettei sillä, että tämän peitelehden peittää osittain paperinen lisäkerros, ole merkitystä luokituksen kannalta.
- 18 Toisaalta direktiivin 2011/64 4 artiklan 1 kohdan eräissä kieliversioissa käytetty ilmaisu ”uloin”, jolla kuvataan direktiivissä tarkoitettua peitelehteä, osoittaa kuitenkin, että tupakkatuotteessa uloimpana olevan kyseisen peitelehden merkitys on ratkaiseva, koska se näkyy kuluttajalle. Tätä toteamusta vahvistaa kyseisen direktiivin 4 artiklan 1 kohdan b alakohdan virkkeessä oleva kohta ”sikarin tavanomaista väriä oleva peitelehti”. Tämän johdosta se seikka, että peitelehteä peittää toinen paperinen kerros, voisi johtaa siihen, että kyseiset tuotteet jäävät sikareiden tai pikkusikareiden luokan ulkopuolelle, koska ne eivät täytä yhtä kyseisessä direktiivissä säädettyä ominaisuutta.
- 19 Direktiivissä 2011/64 myös erotellaan – sen johdanto-osan neljännen perustelukappaleen mukaisesti – valmistetun tupakan eri lajit, jotka eroavat toisistaan muun muassa käyttötarkoituksiltaan. Lisäksi kyseisen direktiivin johdanto-osan kahdeksannessa perustelukappaleessa todetaan muun muassa, että savuketta monin tavoin muistuttavaa sikaria pidetään savukkeena. Luonnontupakasta valmistetun käärelehden peittäminen paperisella kerroksella suodattimen kohdalta johtaisi siihen, että pääasiassa kyseessä olevat tuotteet muistuttavat ulkoasultaan tavanomaista suodatinsavuketta.
- 20 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa myös, että yhdistetyn nimikkeistön selittävässä huomautuksessa mainitaan nimenomaisesti, että tuotteita voidaan pitää sikareina vain, jos niissä on uloimpana käärelehtenä luonnontupakkaa, joka peittää koko tuotteen ja tapauksen mukaan myös suodattimen, mutta niissä ei ole muuta, ulointa käärelehteä osittain peittävää kerrosta.
- 21 Tässä tilanteessa Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko direktiivin [2011/64] 4 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että sikareiden tai pikkusikareiden käsitteeseen sisältyvät (tai eivät sisälly) käsiteltävässä asiassa kyseessä olevan kaltaiset tuotteet, joissa olevaa luonnontupakasta tai rekonstruoidusta tupakasta valmistettua peitelehteä peittää osittain toinen (paperinen) kerros? Onko tähän kysymykseen annettavan vastauksen kannalta merkitystä sillä, että tuote muistuttaa ulkoasultaan savuketta, koska tupakkatuotteen peitelehteä (suodattimen kohdalta) peittävänä lisäkerroksena käytetään paperia?”

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

- 22 Aluksi on syytä muistuttaa, että unionin tuomioistuimen on poimittava kaikista kansallisen tuomioistuimen esittämistä seikoista ja erityisesti ennakkoratkaisupyynnön perusteluista ne unionin oikeutta koskevat seikat, joita on syytä tulkita, kun otetaan huomioon riidan kohde (tuomio 19.12.2018, AREX CZ, C-414/17, EU:C:2018:1027, 35 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 23 Nyt käsiteltävässä asiassa on huomautettava, että direktiivin 2011/64 4 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa erotellaan toisistaan tupakkakääröt sen perusteella, onko niissä luonnontupakasta vai rekonstruoidusta tupakasta valmistettu peitelehti. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen toimittamista tiedoista käy ilmi, että pääasiassa kyseessä olevat tuotteet on peitetty kokonaan luonnontupakasta valmistetulla käärelehdellä, myös suodattimen kohdalta.

- 24 Näin ollen on katsottava, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kysymyksellään lähinnä, onko kyseisen direktiivin 4 artiklan 1 kohdan a alakohta tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaiset tupakkatuotteet, joiden luonnontupakasta valmistettua peitelehteä peittää osittain paperinen lisäkerros suodattimen kohdalla, minkä vuoksi kyseiset tuotteet voivat muistuttaa ulkoasultaan savukkeita, kuuluvat kyseisessä säännöksessä tarkoitettuun sikareiden tai pikkusikareiden luokkaan.
- 25 Direktiivin 2011/64 yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi tämän direktiivin käsitteitä on tulkittava itsenäisesti siten, että tulkinnessa otetaan huomioon kyseessä olevien säännösten sanamuoto ja kyseisen direktiivin systematiikka ja direktiivillä tavoitellut päämäärät (ks. analogisesti tuomio 30.3.2006, Smits-Koolhoven, C-495/04, EU:C:2006:218, 17 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 26 Siltä osin kuin on ensinnäkin kyse direktiivin 2011/64 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa olevista ilmaisuista, kyseisessä säännöksessä todetaan ainoastaan, että tupakkakääröjä, joissa on luonnontupakasta valmistettu peitelehti, pidetään sikareina tai pikkusikareina, jos niitä voidaan ja, kun otetaan huomioon niiden ominaisuudet ja kuluttajien tavanomaiset odotukset, niitä on yksinomaisesti tarkoitus polttaa sellaisenaan. Näin ollen on todettava, että kyseisen säännöksen sanamuodosta seuraa, että tupakkakääröt, joita peittää luonnontupakasta valmistettu peitelehti, kuuluvat lähtökohtaisesti kyseisessä säännöksessä tarkoitettuun sikareiden tai pikkusikareiden luokkaan.
- 27 Toiseksi kyseisen direktiivin systematiikan osalta on huomautettava, että direktiivin 3 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan savukkeilla tarkoitetaan sellaisenaan poltettavia tupakkakääröjä, jotka eivät ole mainitun direktiivin 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja sikareita tai pikkusikareita. Kuten tämän tuomion 23 kohdassa muistutetaan, viimeksi mainitussa säännöksessä tarkoitetaan sekä tupakkakääröjä, joissa on luonnontupakasta valmistettu peitelehti, että tupakkakääröjä, joissa on rekonstruoidusta tupakasta valmistettu peitelehti.
- 28 Tästä seuraa ensinnäkin, että kyseisen peitelehden materiaali on olennainen tekijä, jonka perusteella direktiivissä 2011/64 erotellaan yhtäältä sikareiden tai pikkusikareiden luokka ja toisaalta savukkeiden luokka.
- 29 Seuraavaksi on huomautettava, että sikareiden tai pikkusikareiden luokkaan luokittelun kannalta kyseisen direktiivin 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa viitataan ainoastaan luonnontupakasta valmistettuun peitelehden, kun taas mainitun direktiivin 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa – sen lisäksi, että siinä viitataan rekonstruoidusta tupakasta valmistettuun peitelehden – säädetään muistakin ominaisuuksista, jotka liittyvät muun muassa tupakkakääröjen painoon ja kokoon sekä kyseisen peitelehden väriin.
- 30 Kuten Liettuan hallitus ja Euroopan komissio ovat kirjallisissa huomautuksissaan ja istunnossa väittäneet, direktiivin 2011/64 4 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetyt muut ominaisuudet selittyvät sillä, että tuotteilla, joissa on rekonstruoidusta tupakasta valmistettu käärelehti, on suurempi taipumus muistuttaa ulkoasultaan savukkeita, ja kyseisten ominaisuuksien tarkoituksena on varmistaa, että kyseisen säännöksen soveltamisalaan kuuluvat tuotteet erottuvat tarpeeksi savukkeista niiden verottamista varten.
- 31 Tästä seuraa, että kyseisen direktiivin 4 artiklan 1 kohdan a alakohta, luettuna direktiivin systematiikan valossa, on ymmärrettävä siten, että kyseessä olevat tuotteet kuuluvat lähtökohtaisesti sikareiden tai pikkusikareiden luokkaan, jos niissä on luonnontupakasta valmistettu peitelehti.
- 32 On kuitenkin tutkittava, voiko paperinen lisäkerros suodattimen kohdalla asettaa kyseenalaiseksi tällaisen kyseisessä direktiivissä tarkoitettun luokittelun.

- 33 Tältä osin on huomautettava, että direktiivin 2011/64 4 artiklan 1 kohdassa säädettyssä sikareiden tai pikkusikareiden luokan määritelmässä täsmennetään myös, että kyseiset tuotteet voivat kuulua kyseiseen luokkaan, jos niitä voidaan ja, kun otetaan huomioon niiden ominaisuudet ja kuluttajien tavanomaiset odotukset, niitä on yksinomaisesti tarkoitus polttaa sellaisenaan.
- 34 Näin ollen pääasiassa kyseessä olevan kaltaiset tuotteet eivät voisi kuulua sikareiden tai pikkusikareiden luokkaan kyseisessä direktiivissä tarkoitettulla tavalla, jos niitä ei ole niiden ominaisuuksien ja kuluttajien tavanomaisten odotusten vuoksi tarkoitus polttaa sellaisenaan, vaikka ne koostuvat tupakkakääröistä, joissa on luonnontupakasta valmistettu peitelehti.
- 35 Unionin tuomioistuimelle esitetyistä kirjallisista huomautuksista ja istunnossa käydyistä keskusteluista ilmenee tältä osin, että kuluttajien näkökulmasta luonnontupakasta valmistettu peitelehti antaa tupakkakääröille, joissa on tällainen peitelehti, niiden ulkoasun, palamisnopeuden ja poltettaessa muodostuvan maun eli ominaisuudet, jotka erottavat ne savukkeista.
- 36 Mikäli paperinen lisäkerros peittää ainoastaan suodattimen eikä ulotu tuotteen kulutettavaan osaan, kuten pääasiassa kyseessä olevien tuotteiden osalta, kyseisen lisäkerroksen ei voida katsoa asettavan kyseenalaiseksi sitä, että tällaiset tuotteet on tarkoitus polttaa sellaisenaan.
- 37 Tällaisen paperisen lisäkerroksen vuoksi ei siten ole perusteltua asettaa kyseenalaiseksi pääasiassa kyseessä olevan kaltaisten tuotteiden luokittelua sikareiden tai pikkusikareiden luokkaan, edellyttäen että ne täyttävät direktiivin 2011/64 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetty edellytykset.
- 38 Kolmanneksi kyseisellä direktiivillä tavoitellut päämäärät tukevat tätä tulkintaa. Kuten mainitun direktiivin 1 artiklasta ilmenee, direktiivin tarkoituksena on vahvistaa yleiset periaatteet jäsenvaltioiden valmistetusta tupakasta kantaman valmisteveron rakenteen ja verokantojen yhdenmukaistamiseksi. Tätä varten kyseisen direktiivin johdanto-osan neljännessä perustelukappaleessa todetaan, että valmistetun tupakan eri lajit, jotka eroavat toisistaan ominaisuuksiltaan ja käyttötarkoituksiltaan, olisi määriteltävä.
- 39 Kuten lisäksi direktiivin 2011/64 johdanto-osan kahdeksannessa perustelukappaleessa pääasiallisesti todetaan, yhtenäisen ja oikeudenmukaisen verotuksen varmistamiseksi savukkeiden, sikareiden ja pikkusikareiden sekä muun piippu- ja savuketupakan määritelmä olisi vahvistettava siten, että tuotteita, jotka monin tavoin muistuttavat kyseisen direktiivin soveltamisalaan kuuluvia tuotteita, pidetään tällaisina tuotteina.
- 40 Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi mainitun direktiivin 2 artiklan 1 kohdassa luokitellaan kyseisessä direktiivissä tarkoitettun yhdenmukaistamisen kohteena oleva valmistettu tupakka kolmeen eri luokkaan, joista ensimmäiseen kuuluvat savukkeet, toiseen sikarit ja pikkusikarit ja kolmanteen piippu- ja savuketupakka, ja saman direktiivin 3–5 artiklassa määritellään kuhunkin luokkaan kuuluvat tuotteet niiden ominaisuuksien perusteella.
- 41 Nyt käsiteltävässä asiassa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen toimittamista tiedoista ilmenee, että paperinen lisäkerros, joka peittää pääasiassa kyseessä olevan kaltaiset tuotteet, voisi mahdollisesti johtaa siihen, että kyseiset tuotteet muistuttavat ulkoasultaan savukkeita. Liettuan, Saksan ja Italian hallitukset päättelevät tästä, että direktiivin 2011/64 johdanto-osan kahdeksannessa perustelukappaleessa tarkoitettun tavoitteen saavuttamiseksi tällaisia tuotteita olisi pidettävä savukkeina kyseistä direktiiviä sovellettaessa. Tällaista tulkintaa ei kuitenkaan voida hyväksyä.
- 42 Ensinnäkin on todettava, että vaikka direktiivin 2011/64 johdanto-osan kahdeksannessa perustelukappaleessa – siltä osin kuin siinä todetaan, että savuketta monin tavoin muistuttavaa sikaria pidetään savukkeena – voidaan selvittää kyseisen direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa ja 4 artiklan 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä savukkeiden erottelemiseksi sikareista tai pikkusikareista, kyseisellä perustelukappaleella ei voida perustella unionin lainsäätäjän omaksumien määritelmien sivuuttamista pääasiassa kyseessä olevien kaltaisten tuotteiden luokitteluksi.

- 43 Seuraavaksi on todettava, että – kuten kyseisen direktiivin johdanto-osan neljännestä ja kahdeksannesta perustelukappaleesta ilmenee – kyseisellä direktiivillä tavoitellut päämäärät edellyttävät, että valmistetun tupakan eri lajit määritellään niiden ominaisuuksien ja käyttötarkoitusten perusteella, kuten sikareiden tai pikkusikareiden osalta tehdään tämän tuomion 26 ja 28 kohdassa.
- 44 Mikäli pääasiassa kyseessä olevan kaltaisten tuotteiden arviointi, joka perustuu yksinomaan siihen, että tuotteet muistuttavat ulkoasultaan savukkeita, asetettaisiin direktiivin 2011/64 johdanto-osan kahdeksannen perustelukappaleen perusteella etusijalle suhteessa kyseisen direktiivin 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa nimenomaisesti mainittuihin edellytyksiin, tämä haittaisi väistämättä kyseisellä direktiivillä tavoiteltujen päämäärien saavuttamista.
- 45 Pääasiassa kyseessä olevan kaltaisten tuotteiden luokittelua sikareiden tai pikkusikareiden luokkaan direktiivissä 2011/64 tarkoitetulla tavalla ei myöskään voida asettaa kyseenalaiseksi yhdistetyn nimikkeistön selittäville huomautuksilla, joissa todetaan nimenomaisesti, että sikarit ja pikkusikarit ovat tupakkakääröjä, joissa on uloimpana käärelehtenä luonnontupakkaa, joka peittää koko tuotteen, mutta joissa ei ole muuta, ulointa käärelehteä osittain peittävää kerrosta.
- 46 Kuten komissio kirjallisissa huomautuksissaan totesi, kyseiset selittävät huomautukset eivät voi millään tavalla vaikuttaa direktiivissä 2011/64 tarkoitettuun sikareiden tai pikkusikareiden määritelmään, koska – toisin kuin muissa tiettyjä valmisteveron alaisia tuotteita koskevissa direktiiveissä, kuten energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta 27.10.2003 annetussa neuvoston direktiivissä 2003/96/EY (EUVL 2003, L 283, s. 51) – direktiivissä 2011/64 ei viitata yhdistetyn nimikkeistön koodeihin määriteltäessä kyseisen direktiivin soveltamisalaan kuuluvaa valmistettua tupakkaa.
- 47 Kaiken edellä esitetyn perusteella ennakkoratkaisukysymykseen on vastattava, että direktiivin 2011/64 4 artiklan 1 kohdan a alakohtaa on tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaiset tupakkatuotteet, joiden luonnontupakasta valmistettua peitelehteä peittää osittain paperinen lisäkerros suodattimen kohdalla, minkä vuoksi kyseiset tuotteet voivat muistuttaa ulkoasultaan savukkeita, kuuluvat kyseisessä säännöksessä tarkoitettuun sikareiden tai pikkusikareiden luokkaan.

Oikeudenkäyntikulut

- 48 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (viides jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Valmistettuun tupakkaan sovellettavan valmisteveron rakenteesta ja verokannoista 21.6.2011 annetun neuvoston direktiivin 2011/64/EU 4 artiklan 1 kohdan a alakohtaa on tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaiset tupakkatuotteet, joiden luonnontupakasta valmistettua peitelehteä peittää osittain paperinen lisäkerros suodattimen kohdalla, minkä vuoksi kyseiset tuotteet voivat muistuttaa ulkoasultaan savukkeita, kuuluvat kyseisessä säännöksessä tarkoitettuun sikareiden tai pikkusikareiden luokkaan.

Allekirjoitukset